

อารยสามัคคี:

พลังสามัคคีบนฐานความดี ความงาม ความจริง*

Civilized Unity: The power of unity based on goodness, beauty and truth

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ **

บทคัดย่อ

ความสามัคคีเป็นคุณธรรมสำคัญของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะเป็นหน่วยสังคมขนาดเล็ก ระดับครอบครัว ระดับองค์กร หรือขนาดใหญ่ ระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก ความสามัคคีจะช่วยเกื้อหนุนให้กิจการงานที่ทำร่วมกันประสบความสำเร็จตามความประสงค์ ทุกคนเกิดความพึงพอใจ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน มีพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้เกิดความเจริญก้าวหน้า แม้ว่าความสามัคคีจะเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกคนต่างยอมรับ แต่ความสามัคคีที่แท้จริงที่จะมีพลังสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและคุณูปการแก่สังคมการอยู่ร่วมกันของมนุษย์นั้น ต้องเป็นความสามัคคีบนฐานความดี ความงาม และความจริง ยึดผลประโยชน์ของสังคมและส่วนรวมเป็นสรณะ ประสานการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีเอกภาพ มีจิตใจทุ่มเทเสียสละ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลยึดมั่นในระบบคุณธรรม และทำอย่างเต็มกำลัง เต็มศักยภาพ พลังทวีคูณของความสามัคคีเช่นนี้ จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมีพลังมากขึ้น

Abstract

Unity is an important virtue for people to value, not only because we live together in small societal family and organization units, but

* แนวคิดเรื่องอารยสามัคคี : สามัคคีบนฐานความดี ความงาม ความจริง นำเสนอครั้งแรก ณ ที่ประชุมสมัชชาสยามอารยะ วันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔.

** นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

also as we dwell in big societal communities, both nationally and worldwide. Unity will see that everything that we do together achieves accomplishment as we plan the way ahead. Moreover, unity will bring satisfaction to everyone in reaching our goals together. It is also the power that propels and develops our country to be prosperous.

While everyone will accept that unity is a basic core virtue, there is a powerful form of unity that can truly create good and beneficial things for human society. This kind of unity is based on goodness, beauty and truth, with social and public benefit of first concern. People must be integrated for teamwork and taught to sacrifice and help each other, based on a merit system. So, if we are united to do everything with all the potential and power that we have, this wonderful power of unity will develop our country to be more prosperous and successful.

“...ความสามัคคีนี้เป็นคุณธรรมสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งหมู่ชนอยู่รวมกันจำเป็นต้องมี ต้องถนอมรักษาและต้องนำมาใช้อยู่สม่ำเสมอ ถ้าแต่ละฝ่ายเข้ามาร่วมกันทำงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความสามัคคี ความรู้ความสามารถ และด้วยความคิดที่สร้างสรรค์งานก็สำเร็จสมบูรณ์งดงาม ตามประสงค์ทุกอย่าง...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการเสด็จออกมหาสมาคม
งานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐

พระราชดำรัสนี้มีสาระสำคัญคือ ความสามัคคีเป็นคุณธรรมเกื้อหนุนค้ำจุนให้กิจการงานต่างๆ ที่ทำร่วมกัน ประสบผลสำเร็จตามความประสงค์ เกิดความเจริญก้าวหน้า เป็นคุณธรรมสำคัญที่จำเป็นต้องได้รับการถนอมรักษาและพัฒนาให้จำเริญงอกงามขึ้นท่ามกลางการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

ความสามัคคีหมายถึงอะไร? มีความสำคัญอย่างไร? และประเทศไทยจำเป็นต้องมีความสามัคคีของคนในชาติหรือไม่?

ปัจจุบันมีการให้นิยามของคำว่า “ความสามัคคี” (Unity) เอาไว้ในลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมาย ความสามัคคี ว่าหมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความปรองดองกัน^๑

^๑ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, สามัคคี [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://rirs.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp>

พจนานุกรม อ็อกซ์ฟอร์ด แปลตามตัวอักษรภาษาไทยว่า ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน การรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน^๒

พจนานุกรม เคมบริดจ์ นิยามความสามัคคี หมายถึง ความเป็นหนึ่งเดียวกัน หรือ ความสมานฉันท์^๓

พจนานุกรม อ็อกซ์ฟอร์ด แอดวานซ์เลิร์นเนอร์ ความสามัคคี หมายถึง ความสมานฉันท์และการทำงานร่วมกัน ความเป็นเอกภาพหนึ่งเดียวกัน^๔

พจนานุกรม ลองแมน แปลตามตัวอักษรภาษาไทยว่า ความสามัคคี หมายถึง กลุ่มคนหรือประเทศ ที่เห็นพ้องหรือเป็นหนึ่งเดียวกัน^๕

คำว่า ความสามัคคี มีรากศัพท์มาจากคำบาลีและสันสกฤต คำว่า สมะ คำบาลี หมายถึง ความสงบ ความราบคาบ คำว่า อัคคิ อัคคี คำบาลีและสันสกฤต ใช้ อคคิ อคฺนิ หมายถึง ไฟ เมื่อนำทั้ง ๒ คำมารวมกัน จึงหมายถึง ไฟที่สงบ^๖

โดยทั่วไป “ความสามัคคี” จึงให้ความหมายถึง การที่ทุกคนมีความพร้อมกาย พร้อมใจ และพร้อมความคิด เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะ

ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นคุณธรรมพื้นฐาน ที่ทุกคนในสังคมต่างยอมรับว่า เป็นเรื่องสำคัญและ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น หน่วยสังคมขนาดเล็ก ระดับครอบครัว ระดับองค์กร หรือขนาดใหญ่ระดับชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก หากขาดความสามัคคี ย่อมขาดพลังในการทำ สิ่งต่างๆ และยังหากปัญหาความขัดแย้งมีมาก ย่อม สามารถลุกลามไปสู่ความรุนแรงได้ในที่สุด

ผลการรายงานของ World Development Report^๗ ที่ออกโดยธนาคารโลกเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมาระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ความรุนแรง เป็นสาเหตุ “หลัก” ของความยากจน ประเทศที่รัก ความสงบจะสามารถหนีออกจากความยากจนได้ แต่ ประเทศที่มีสงครามกลางเมือง หรือ มีความขัดแย้ง รุนแรงระหว่างเชื้อชาติ หรือ มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้น จำนวนมาก จะติดกับดักความยากจน

ผลการรายงานดังกล่าวนี้เป็นหนึ่งในหลักฐานเชิง ประจักษ์ชิ้นสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยง สัมพันธ์กันระหว่างปัญหาความขัดแย้งภายในกับระดับ การพัฒนาประเทศ ซึ่งในที่นี้พบว่าประเทศใดก็ตามที่มี

^๒ Oxford Dictionary, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://oxforddictionaries.com/definition/english/unity?q=unity>

^๓ Cambridge Dictionary, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://oxforddictionaries.com/definition/english/unity?q=unity>

^๔ Oxford Advanced Learner's Dictionary, **unity** [online], accessed 1 July 2013. Available from <http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/unity>

^๕ Longman Dictionary of Contemporary English, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://www.ldoceonline.com/dictionary/unity>

^๖ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, **รากศัพท์ของคำว่า สามัคคี** [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/th/webboardnew/answer.php?GroupID=&searchKey=&searchFrom=&searchTo=&PageShow=7&TopView=&QID=10314>

^๗ World Bank, **World Development Report 2011: Conflict, Security, and Development** [online], accessed 9 May 2013. Available from [http://issat.dcaf.ch/content/download/2584/22328/file/World%20Development%20Report%202011%20Conflict,Security%20and%20Development%20-%20World%20Bank%20\(2011\).pdf](http://issat.dcaf.ch/content/download/2584/22328/file/World%20Development%20Report%202011%20Conflict,Security%20and%20Development%20-%20World%20Bank%20(2011).pdf)

ความขัดแย้งภายในสูง คนในชาติปราศจากความสามัคคีกันอย่างรุนแรง ย่อมยากที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมั่นคง และโดยส่วนใหญ่ประเทศในกลุ่มประเทศโลกที่สาม หรือกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Country; LDC) มีลักษณะเช่นนี้ในประเทศ

ปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศและการขาดความสามัคคีของคนในชาติ มิได้ส่งผลกระทบเฉพาะกับกลุ่มประเทศโลกที่สาม หรือประเทศพัฒนาน้อยที่สุดดังที่กล่าวมาข้างต้นเท่านั้น ตลอดประวัติศาสตร์มนุษยชาติยืนยันให้เห็นว่า ประเทศใดก็ตามที่มีปัญหาความขัดแย้งภายในไม่ว่าจะมากหรือน้อยย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยกันทั้งสิ้น อาทิ จากรายงานของสถาบันพัฒนาเกาหลี (Korea development institute) พบว่าการเดินขบวนประท้วง ๑๑,๐๓๖ ครั้ง ในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ส่งผลกระทบทำให้เกิดความสูญเสียที่สามารถคิดเป็นตัวเงิน (Social cost) มากถึง ๕.๖ - ๙.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (เปรียบเทียบกับ ๙.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑.๕๖ ของ GDP ประเทศเกาหลี ปี ค.ศ. ๒๐๐๖)^๔

ในจำนวนนี้รวมถึงประเทศไทยเราด้วยเช่นกันที่นับตั้งแต่การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา เราต้องเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งและการขาดความสามัคคีของคนในชาติมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็น ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชนชั้นนำ ความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ และความขัดแย้งทางการเมือง

ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไทยโดยรวมต้องหยุดชะงักเป็นบางช่วงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ จากประสบการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาของไทย พบว่าโดยปกติแล้วความไม่สงบทางการเมืองจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศประมาณร้อยละ ๑-๑.๕^๕ นั้นหมายความว่า หากประเทศไทยเราจมปลักอยู่กับปัญหาความขัดแย้งเรื่อยไป ย่อมเป็นอุปสรรคทำให้ยากที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ

ผลกระทบอันเกิดจากความขัดแย้งและการขาดความสามัคคีของคนในชาตินี้ ด้านหนึ่งยังเป็นปัจจัยเสริมแรงที่ลดทอนศักยภาพทางการแข่งขันของประเทศไทยเราในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการลงทุน ทำให้ปัจจุบันเราต้องเขยิบร่นลงมาตามหลังอีกหลายประเทศในภูมิภาค เนื่องจากสูญเสียโอกาสทางการลงทุนจากต่างชาติ อาทิ เวียดนาม มีนโยบายการค้าการลงทุนที่เอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ การเมืองมีเสถียรภาพเปิดกว้างทางด้านนโยบายการค้าการลงทุน^๖ ขณะที่มาเลเซียกำลังจะเป็นประเทศพัฒนาแล้วในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า อันเป็นผลมาจากความมีเสถียรภาพทางการเมือง เมื่อเทียบกับหลายๆ ประเทศในภูมิภาค

นอกจากปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศดังที่กล่าวมาแล้ว อีกด้านหนึ่งประเทศไทยเรายังต้องเผชิญกับปัญหาสังคม อันเป็นผลมาจากการใช้ความสามัคคีแบบขาดหลักคิดพื้นฐานทางด้านคุณธรรมจริยธรรมกำกับ ก่อให้เกิดผลเสียหายโดยรวมแก่ประเทศชาติ

^๔ Dong-Young Kim, *Conflict Resolution System in Korea*, KDI School of Public Policy and Management.

^๕ ความขัดแย้งทางการเมืองต่อนัยเศรษฐกิจไทย [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://dailynews.co.th/Content/Article/194518/index.html>

^๖ โครงการพัฒนาความร่วมมือเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (สสว.), *สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม* [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://www.smeasean.com/country_info.php?id=8&group=2

สังคม อาทิ การรวมกลุ่มนักศึกษาเปิดศีกยกพวกตีกัน สะกดรอยไล่ล่ากันอย่างไม่เกรงกลัวกฎหมาย การรวมตัวกันกดดันเรียกร้องในสิ่งที่ตนเองต้องการ มุ่งหวังประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง โดยปราศจากการคำนึงถึงความถูกต้องดีงาม ความสามัคคีเช่นนี้ แม้จะมีพลัง แต่หาได้สรรค์สร้างคุณูปการแก่สังคมแต่ประการใด

การขาดเสถียรภาพและคุณภาพความสามัคคีของคนในชาติเป็นหนึ่งในหลายๆ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น

ประเทศพัฒนาแล้วอย่างแท้จริง นอกเหนือไปจากสาเหตุสำคัญคือ การขาดการวางรากฐานปรัชญาการสร้างชาติในภาพรวมและในแต่ละด้าน แต่ละมิติอย่างสมดุล ครบถ้วน ถูกต้อง เหมาะสม จึงส่งผลให้การพัฒนาประเทศขาดภาพอุดมคติที่ต้องการ ขาดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่พึงประสงค์ ทำให้ยากต่อการขับเคลื่อนประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมีเสถียรภาพและมั่นคงในระยะยาว

ประเทศไทยเราจะสามารถออกจากวังวนของความขัดแย้งและเสริมสร้างความสามัคคีที่ติงามของคนในชาติให้เกิดขึ้นได้อย่างไร?

จากการเฝ้าสังเกตสังคมไทยมาเป็นเวลานาน ประกอบกับการสังเกต การวิเคราะห์ ประมวลสิ่งต่างๆ ทำให้ผมค้นพบแนวความคิดที่เป็นข้อเท็จจริงว่า **“ความสามัคคีที่มีพลัง”** สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและคุณูปการแก่สังคมการอยู่ร่วมกันของมนุษย์นั้นจะต้องเป็นการอยู่ด้วยกันของคนในสังคมที่มีรากฐานความสัมพันธ์และการปฏิสัมพันธ์กันที่ตั้งอยู่บนฐานของความถูกต้องดีงาม เป็นตัวกำกับ ซึ่งผมบัญญัติศัพท์ขึ้นเองว่า **“อารยสามัคคี”**^{๑๑}

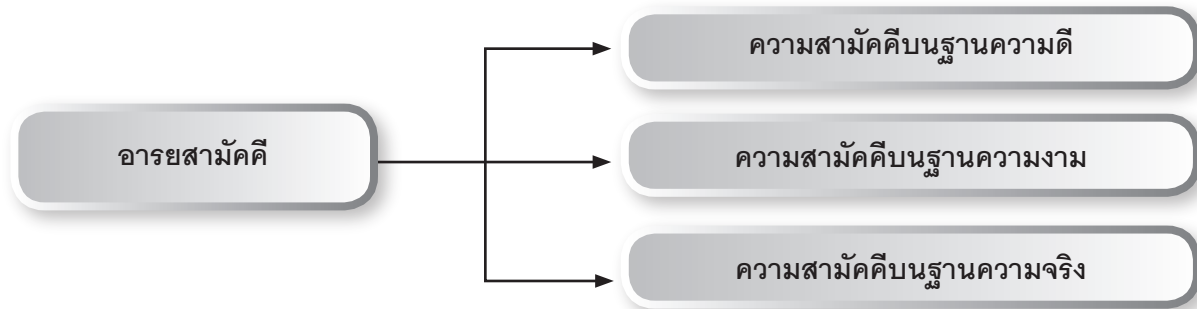
อารยสามัคคี จึงหมายถึง **ความสามัคคีที่ตั้งอยู่บนฐานความดีแท้ ความงามแท้ และความจริงแท้เป็นตัวกำกับ**^{๑๒}

ความสามัคคีเช่นว่านี้ สามารถนำความสุขสงบ ผาสุกมาสู่สังคม ลดปัญหาความสับสนวุ่นวายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกัน เกิดพลังร่วมแรงร่วมใจ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการจัดการแก้ไขปัญหา ปฏิบัติภารกิจ และขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสังคม

^{๑๑} อารยสามัคคี เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาสังคมไทยให้ก้าวไปสู่การเป็น “สยามอารยะ” คือ การพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญงอกงามอย่างบูรณาการ สมดุลและยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งทางด้านวัตถุ จิตใจ และคุณธรรม ภายใต้สังคมพหุเอกานิยม ที่มีเอกภาพในความแตกต่างหลากหลาย คนทุกกลุ่มได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน ทุกคนอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่มีใครถูกทอดทิ้ง และไม่มีใครยากจนจนยากจนจนสมควรใจ เพื่อนำพาประเทศสู่อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืน - อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. สยามอารยะแมนนิเฟสโต: แฉลงการณ์สยามอารยะ. (กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมิเดีย, ๒๕๕๕). หน้า ๑ - ๕

^{๑๒} แนวคิดปรัชญาปัจเจกอารยะ ได้แก่ ความดีแท้ ความงามแท้ ความจริงแท้ ได้นำเสนอครั้งแรกอย่างเป็นทางการ ในการปาฐกถา ณ ที่ประชุมสมัชชาสยามอารยะ วันศุกร์ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ - อ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. สยามอารยะแมนนิเฟสโต: แฉลงการณ์สยามอารยะ. Zกรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมิเดีย, ๒๕๕๕). หน้า ๗๕ - ๘๖

ภาพที่ ๑ องค์ประกอบของอารยสามัคคี

ความสามัคคีบนฐานความดี

ความสามัคคีบนฐานความดี เป็นความสามัคคีที่กำกับด้วยความดีและความถูกต้อง มีเป้าหมายที่ดีงามเพื่อคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ยึดมั่นในระบบคุณธรรม คนในสังคมใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มกำลัง เต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ด้วยจิตใจที่เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติการกิจอย่างมีเอกภาพ มิใช่การรวมตัวกันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้องโดยปราศจากการคำนึงถึงมิติดผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กร ชุมชน สังคมส่วนรวม และประเทศชาติหรือด้วยจิตใจมุ่งร้าย ทำร้ายทำลาย สร้างความเดือนร้อนเสียหายให้กับผู้อื่น

ความสามัคคีบนฐานความดีนี้ หากเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมย่อมส่งเสริมให้สังคมส่วนรวมเกิดความเจริญก้าวหน้า การกิจการงานสำเร็จผล สามารถขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน สังคมส่วนรวม และประเทศชาติ ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคง

ตัวอย่างความสามัคคีบนฐานความดีในที่นี้ อาทิ การรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่เรียกได้ว่า “ดี” เนื่องจากว่า

กิจกรรมนั้นมีส่วนสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นต่อคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่และความเจริญก้าวหน้าของประชาชนและสังคมในด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมืองการปกครอง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กฎหมาย การศึกษา และการเรียนรู้ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น

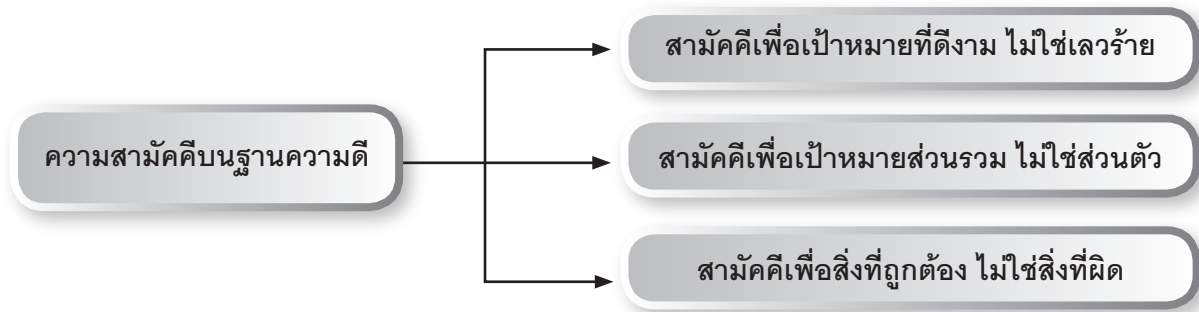
เหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ครั้งประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา เป็นตัวอย่างการหลอมรวมพลังความสามัคคีบนฐานความดีของคนในชาติจากที่เคยแตกแยก แบ่งสีแบ่งฝ่าย แบ่งพรรคแบ่งพวกกัน ให้หันหน้าเข้าหากัน ช่วยเหลือเกื้อกูลร่วมแรงร่วมใจกัน โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างเดียวกันคือ การนำพาประเทศชาติบ้านเมืองให้ผ่านพ้นวิกฤตที่เกิดขึ้นไปได้ด้วยดี

ท่ามกลางสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้น เราเห็นภาพประชาชนจำนวนมากช่วยกันบริจาคเงินทอง อาหาร เครื่องดื่ม สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้ผู้ประสบภัย เกิดการร่วมมือร่วมใจของฝ่ายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทหาร ตำรวจ พลเรือน องค์กรเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครจำนวนมาก ในที่นี้บ้างต้องเสียสละประโยชน์สุขและผลประโยชน์ส่วนตน ยินดีอดทนทำงานหนัก เพื่อรักษาประโยชน์สุขส่วนรวม ช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามพื้นที่ต่างๆ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร

และต่างจังหวัด จนเป็นเหตุทำให้มูลนิธิช่วยเหลือการกุศล หรือ ซีเอเอฟ (Charities Aid Foundation: CAF) จัดอันดับให้ไทยเป็นประเทศใจบุญอันดับ ๙ ของโลกจากทั้งหมด ๑๕๓ ประเทศ ขณะที่ผลของดัชนีย่อย

พบว่า คนไทยบริจาคเงินเพื่อการกุศลมากเป็นอันดับ ๑ ของโลก^{๑๓} อันเป็นผลมาจากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ที่เกิดขึ้นครั้งนี้อย่างเช่นกัน

ภาพที่ ๒ ความสามัคคีบนฐานความดี

ความสามัคคีบนฐานความงาม

ความสามัคคีบนฐานความงาม เป็นความสามัคคีที่มีความงดงามของการอยู่ร่วมกัน มิใช่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ ขาดทิศทางและเป้าหมายร่วมกัน แต่เป็นการพร้อมใจประสานพลังการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างกลมกลืน และเพื่อวัตถุประสงค์ที่ดี คือ เต็มใจทุ่มเท เสียสละ เพื่อผู้อื่น หน่วยงาน องค์กร ชุมชน สังคม ประเทศชาติ การอยู่ร่วมกันและทำสิ่งต่างๆ ร่วมกันเป็นลักษณะสัญญาณใจ ร่วมทุกข์ร่วมสุข ช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้จะบรรลุผลสำเร็จ ก่อเกิดเป็น “พลังทวีคูณ” ที่สร้างผลกระทบเชิงบวกให้เกิดขึ้นในระดับต่างๆ

เราสามารถเห็นตัวอย่างความสามัคคีบนฐานความงามนี้ อาทิ กลุ่มฟูกูชิมะ ๕๐^{๑๔} (Fukushima 50) วีรบุรุษเสี่ยงตาย ๕๐ คน ประกอบด้วย ตำรวจ ทหาร นักดับเพลิง คนงานโรงงานไฟฟ้า ที่สลับสับเปลี่ยนเวร

ยามกันในการควบคุมดูแลการรั่วไหลของสารกัมมันตภาพรังสี พวกเขาเหล่านี้พร้อมที่จะเสียสละชีวิตด้วยความสมัครใจ เพื่อปกป้องชีวิตของคนที่อยู่ในที่อาศัยอยู่โดยรอบโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ที่ฟูกูชิมะในขณะที่ยอดผู้เสียชีวิตในครั้งรุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่น และเป็นหนึ่งในห้าแผ่นดินไหวครั้งรุนแรงที่สุดของโลกนับตั้งแต่ที่มีการบันทึกสมัยใหม่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ความร้ายแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพในอนาคตหรืออาจส่งผลกระทบต่อชีวิต แต่พวกเขาเหล่านี้ก็ “พร้อมจะสละชีวิต” เพื่อภารกิจดังกล่าว

นอกจากนี้ ความสามัคคีของคนญี่ปุ่นยังสะท้อนให้เห็นผ่านการให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเป็นอย่างมาก สมาชิกแต่ละคนจะกระทำการสิ่งต่างๆ โดยดูทิศทางและความคิดเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ ทุ่มเทอุทิศตัวทำงานเพื่อกลุ่มของตนเอง การทำงานโดยคำนึงถึง

^{๑๓} สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จัดอันดับประเทศไทย : ดัชนีใจบุญที่สุดของปี ๒๐๑๑ [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/thaiglobal/jan-12.jsp>

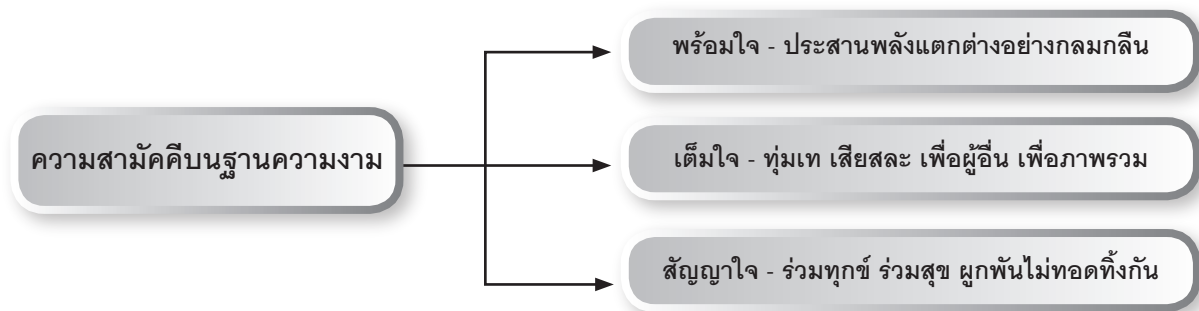
^{๑๔} วิกีพีเดีย, แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในโทโฮกุ พ.ศ. ๒๕๕๔ [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://th.wikipedia.org/wiki/แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในโทโฮกุ_พ.ศ._๒๕๕๔

หมู่คณะเป็นหลักนี้พบเห็นได้จาก พนักงานของบริษัท ในประเทศญี่ปุ่นเกือบร้อยละ ๑๐๐ ใช้เวลาพักร้อน ของตัวเองไม่ครบตามจำนวน ส่วนใหญ่แทบไม่ใช้สิทธิ์ วันลาพักร้อนเลย เนื่องด้วยความคิดที่ว่า หากลาหยุด พักร้อนจะทำให้พนักงานคนอื่นที่เหลือยู่ต้องทำงาน หนักมากขึ้น เพราะต้องทำงานในส่วนของพวกเขาไป ด้วยพร้อมกัน ทำให้พนักงานเหล่านี้จึงไม่ยอมลาพัก ร้อน จนกระทั่งบริษัทใหญ่ๆ หลายแห่งในประเทศ ญี่ปุ่นต้องออกจดหมายเวียนประกาศขอความร่วมมือ ให้พนักงานทุกคนช่วยกันใช้สิทธิ์ลาพักร้อน

มิฉะนั้นทางบริษัทจะต้องตกที่นั่งลำบาก เนื่องจากถูก กระทรวงแรงงานกระตุ้นเตือน พนักงานจึงยอมใช้สิทธิ์ ลาพักร้อนของตนเอง^{๑๕}

ความสามัคคีบนฐานความงามนี้จะเกื้อหนุนค้ำจุน ให้กิจการงานที่ทำร่วมกันประสบความสำเร็จ ลดปัญหา ความขัดแย้ง การทะเลาะเบาะแว้งไม่ลงรอยกัน เกิด การประสานจุดแกร่งและเสริมสร้างจุดอ่อนของกัน และกัน เกิดความพร้อมเพรียงปรองดองกัน อันจะ ส่งผลดีต่อการพัฒนาองค์กร ชุมชน สังคมส่วนรวม และประเทศชาติ

ภาพที่ ๓ ความสามัคคีบนฐานความงาม

ความสามัคคีบนฐานความจริง

ความสามัคคีบนฐานความจริง เป็นความสามัคคี ที่คำนึงถึงความสมจริงสมจังในการอยู่ร่วมกันและการ อยู่รอดของทุกฝ่าย มุ่งเพื่อให้ทุกฝ่ายชนะร่วมกัน (win-win) เกิดการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็น ธรรม ทุกคนเกิดความพึงพอใจและบรรลุเป้าหมาย ของตน แต่ละฝ่ายยินดีที่จะใช้จุดแข็งเสริมจุดอ่อนของ อีกฝ่าย โดยมีเอกภาพในเป้าหมายเดียวกัน ความ สามัคคีเช่นนี้จะนำความยั่งยืนและดำรงอยู่ได้อย่างมี เสถียรภาพ มั่นคง

ตัวอย่างความสามัคคีบนฐานความจริงดังกล่าวนี้ อาทิ แนวคิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและ เอกชน (Public – Private Partnership: PPP)^{๑๖} เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานบริการสาธารณะของ ภาครัฐให้มีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับการลงทุน ความร่วม มือกันนี้เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วม บริหารจัดการและพัฒนากิจการสาธารณะร่วมกับ หน่วยงานภาครัฐในโครงการสำคัญๆ เพื่อลดข้อจำกัด อันเกิดจากการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐใน ขณะที่ภาคเอกชนได้รับการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิด

^{๑๕} มหาวิทยาลัยธรรมกาย แคลิฟอร์เนีย, *การทำงานของคนในประเทศญี่ปุ่น* [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://www.youtube.com/watch?v=bfBsEUdEevU>

^{๑๖} Wikipedia, *Public – Private Partnership* [online], accessed 25 June 2013. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Public%E2%80%93private_partnership

จากความร่วมมือนี้ด้วยเช่นเดียวกัน อาทิ การได้รับสัมปทานและการว่าจ้าง การเข้าถึงแหล่งกระแสเงินสดระยะยาวของรัฐบาล เป็นต้น

ปัจจุบันมีการนำแนวคิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนดังกล่าวไปใช้กันอย่างแพร่หลายและหลากหลายรูปแบบ อาทิ รูปแบบภาคเอกชนเป็นผู้จัดสร้างสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการขึ้นมาใหม่ หลังจากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ภาครัฐและภาคเอกชนถือกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของร่วมกัน หรือรูปแบบภาคเอกชน

เป็นผู้จัดสร้างสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการขึ้นมาใหม่ และโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้ภาครัฐเมื่อเสร็จสิ้นสัญญา เป็นต้น การร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน หรือ PPP ยึดหลักคิดพื้นฐานการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทุกฝ่ายต่างได้ประโยชน์และบรรลุเป้าหมายของตนเอง ส่งผลให้ความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างกันสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพ มั่นคง และก่อเกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด

ภาพที่ ๔ ความสามัคคีบนฐานความจริง

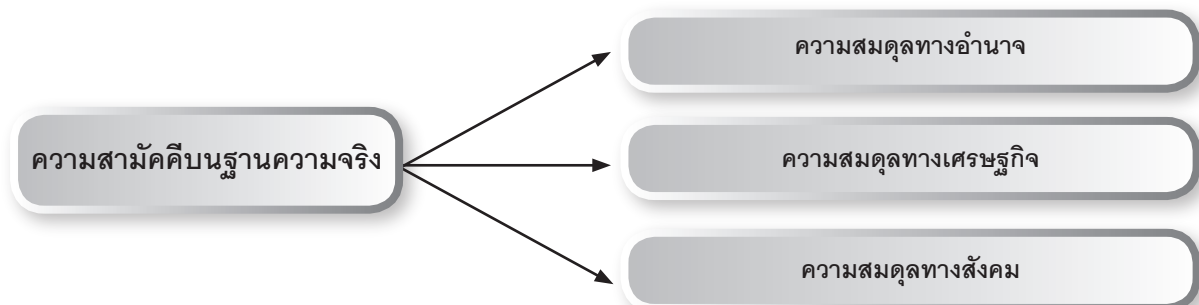

ความสามัคคีบนฐานความจริง: ความสมดุลทางอำนาจ ความสมดุลทางเศรษฐกิจ และความสมดุลทางสังคม

ความสามัคคีบนฐานความจริงต้องนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ทุกฝ่ายชนะร่วมกัน (win - win) ต่างฝ่ายต่างได้รับประโยชน์ เกิดความพึงพอใจจากการอยู่ร่วมกัน อันมีองค์ประกอบหลักสำคัญ ๓ ประการ ประกอบด้วย

ความสมดุลทางอำนาจ ความสมดุลทางเศรษฐกิจ และความสมดุลทางสังคม โดยทั้ง ๓ องค์ประกอบนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดมีขึ้นในสังคมการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ครอบคลุม เหมาะสม

ภาพที่ ๕ องค์ประกอบของความสามัคคีบนฐานความจริง

ความสมดุลทางอำนาจ

ความสมดุลทางอำนาจ เป็นความสมดุลในศักยภาพ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง มีเสรีภาพ ไม่ถูกครอบงำ สัมพันธ์กันบนพื้นฐานความ สมครใจ แต่ละฝ่ายต่างมีคุณค่าเท่าเทียมกัน (Equal worth) ไม่มีใครถูกกดขี่ข่มเหง หรือ ทำให้เกิดความ รู้สึกไร้อำนาจ หากสามารถสร้างสมดุลทางอำนาจได้ อย่างเหมาะสมจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในองค์กร ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ได้อีกทางหนึ่ง

ความสมดุลทางอำนาจนี้พบเห็นได้จากการทำงาน ร่วมกันเป็นเครือข่าย (network) สมาชิกแต่ละคนมี คุณค่าเท่าเทียมกันในฐานะของ “หุ้นส่วน” (Partner) ของเครือข่าย เป็นการเน้นความสัมพันธ์ในแนวราบ (Horizontal relationship) ที่เท่าเทียมกันแทนการ เน้นความสัมพันธ์ในแนวตั้ง (Vertical relationship) อาทิ หากการรวมตัวเป็นเครือข่ายเกิดขึ้นระหว่างรัฐกับ ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐควรวางสถานะของ ตนเองเทียบเท่ากับประชาชนในสถานะของสมาชิกเครือ ข่าย มิใช่การวางตัวเป็นเจ้านายเหนือประชาชน^{๑๗} ความสัมพันธ์บนคุณค่าที่เท่าเทียมกันนี้จะส่งเสริม ให้การสร้างเครือข่ายมีความเข้มแข็ง เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รู้สึกถูกกดขี่หรือถูกครอบงำ

ความสมดุลทางเศรษฐกิจ

ความสมดุลทางเศรษฐกิจ หรือความสมดุลทางด้าน ผลประโยชน์ สามารถจัดสรรผลประโยชน์ได้อย่าง ลงตัว ไม่มีใครถูกเอารัดเอาเปรียบ เพราะเมื่อใดก็ตาม ที่ขาดภาวะสมดุลทางผลประโยชน์ ไม่สามารถเฉลี่ย แบ่งผลประโยชน์กันอย่างทั่วถึง อย่างสมเหตุสมผล ฝ่ายที่เสียประโยชน์ย่อมเรียกร้องต่อต้าน ตรงกันข้าม

หากสามารถสร้างสมดุลทางผลประโยชน์ได้อย่างลงตัว ย่อมลดปัญหาความขัดแย้งลงได้ เกิดขวัญกำลังใจใน การทำงานร่วมกัน

เราสามารถเห็นตัวอย่างความสมดุลทางเศรษฐกิจนี้ อาทิ การสร้างกลไกเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในการกระจายหรือแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ให้แก่กลุ่มลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน โดยยึดตามผลงานเป็น หลักคือ ยิ่งผลงานดียิ่งมีค่าตอบแทนสูง มีโอกาสความ ก้าวหน้าในอาชีพหน้าที่การงานมาก กระบวนการ ขั้นตอนการพิจารณาและกำหนดค่าตอบแทนมีความ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดความยุติธรรมหรือเป็นธรรม กับทุกฝ่าย ความสมดุลทางเศรษฐกิจเช่นนี้ย่อมทำให้ ทุกฝ่ายเกิดความพึงพอใจ ก่อให้เกิดความสุขสงบใน การอยู่ร่วมกัน

ตรงกันข้าม หากไม่สามารถทำให้ความสมดุลทาง เศรษฐกิจดังกล่าวนี้เกิดขึ้นได้ในสังคมการอยู่ร่วมกัน อาจเป็นชนวนต้นเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรง บานปลาย สร้างความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน เราสามารถพบเห็นกรณีดังกล่าวที่ว่านี้ อาทิ การนัด หยุดงานประท้วงเรียกร้องการขึ้นค่าจ้างและ ผลตอบแทนของลูกจ้าง ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ผลประโยชน์ย่อยในสังคมประชาธิปไตย เพื่อเรียกร้อง สิทธิและผลประโยชน์ของพวกพ้องตนเอง จนหลาย ครั้งนำไปสู่การชุมนุมประท้วงเรียกร้องที่ใช้ความรุนแรง ก่อให้เกิดความวุ่นวายและกลายเป็นการก่อจลาจล ในที่สุด เป็นต้น

การสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจที่มีความสมจริง สมจึงจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นดัง กล่าวนี้ ทำให้เกิดการกระจายผลประโยชน์อย่าง ยุติธรรม เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ทั่วถึง และรับ

^{๑๗} เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. (กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย, ๒๕๕๓). หน้า ๔๑.

ผิชอบต่อสาธารณะ เสริมสร้างความสุขสงบให้เกิดขึ้น
ในสังคมการอยู่ร่วมกัน

ความสมดุลทางสังคม

ความสมดุลทางสังคม หมายถึง สมดุลในพื้นที่ทาง
สังคม มี “ที่ยืน” ในตำแหน่งแห่งที่ที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี
ไม่ถูกกีดกัน หรือมีการใช้หลักปฏิบัติเงื่อนไขที่ทำให้ไม่
ได้รับการยอมรับ การปฏิบัติเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดความ
อึดอัดคับข้องใจ เกิดความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรม
และแน่นอนว่า ย่อมตามมาด้วยความขัดแย้งและการ
ต่อต้าน

ยกตัวอย่าง ธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนต้องการการ
ยอมรับ ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน
ภายในองค์กร หากตั้งอยู่บนพื้นฐานการยอมรับให้
เกียรติกัน ย่อมส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนา
มีขวัญกำลังใจที่ดีในการทำงาน การยอมรับในที่นี้อาจ
แสดงออก อาทิ การมอบหมายงานใหม่ที่มีความ
ท้าทายและมีความยากมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้บุคลากร
เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสำคัญในองค์กร
การให้การยอมรับเพื่อนร่วมงานที่มีความแตกต่าง
หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ความแตกต่างทางด้าน
ความคิด ความเชื่อ ศักยภาพ ความสามารถ ด้วยการ

ให้ความเชื่อมั่น เชื้อมือ เชื้อถือ ในการทำงานร่วมกัน
และการเลื่อนตำแหน่งให้เติบโตในอาชีพหน้าที่การงาน
ทำให้บุคลากรเกิดขวัญกำลังใจในการทำงาน ได้รับการ
ยกย่องนับถือจากผู้อื่น เป็นต้น

นอกจากนี้ การเสริมสร้างความยุติธรรมและความ
เป็นธรรมทางสังคม นับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการเสริม
สร้างพลังความสามัคคีให้เกิดขึ้นท่ามกลางสังคมการ
อยู่ร่วมกันของมนุษย์ด้วยเช่นเดียวกัน ยกตัวอย่าง หาก
องค์กรมีความโปร่งใส บริหารงานด้วยความยุติธรรม
ย่อมทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดขวัญกำลังใจ เกิด
ความสุข ความพึงพอใจ เกิดการร่วมแรงร่วมใจในการ
ปฏิบัติงาน การสร้างความยุติธรรมในที่นี้อาจแสดงออก
 อาทิ การให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้น
เลื่อนตำแหน่ง ยึดผลงานเป็นที่ตั้ง ไม่มีอคติ พยายาม
ให้เกิดความยุติธรรมกับทุกฝ่ายอย่างเต็มที่ โปร่งใส
ตรวจสอบได้ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เป็นต้น

การสร้างความสมดุลทางสังคมดังกล่าวนี้ หากมี
อย่างเพียงพอจะเสริมสร้างความสามัคคีให้มีความ
เข้มแข็ง เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน มีพลัง
ขับเคลื่อนองค์กร ชุมชน สังคมส่วนรวม และประเทศ
ชาติ ให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ ๖ กรอบคิดความสมดุล ๓ ประการของความสามัคคีบนฐานความจริง

กรอบคิดความสมดุล ๓ ประการ อันประกอบด้วย ความสมดุลทางอำนาจ ความสมดุลทางเศรษฐกิจ และความสมดุลทางสังคม ดังที่กล่าวมานี้ สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆ ช่วยให้สามารถสร้างความสามัคคีได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุดต่อสังคมการอยู่ร่วมกันของมนุษย์มากยิ่งขึ้น

ย้อนกลับมาดูสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทย ปัจจุบัน หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นอย่างครบถ้วน ทั้งความสมดุลทางอำนาจ ความสมดุลทางเศรษฐกิจ และความสมดุลทางสังคม คนแต่ละกลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณค่าเท่าเทียมกัน คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสรณะ ไม่มีใครถูกเอารัดเอาเปรียบ ไม่มีใครถูกกดขี่ ทุกคนต่างมีที่ยืนในตำแหน่งแห่งที่ที่มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี และยอมรับกฎกติกาการอยู่ร่วมกัน ความสมดุลเช่นนี้นี้ย่อมเกื้อหนุนให้เกิดพลังความเป็นเอกภาพ ลดความรุนแรงอันเกิดจากความขัดแย้งระหว่างคนกลุ่มต่างๆ เกิดการ

ถ่วงดุลและตรวจสอบระหว่างกันอย่างเหมาะสม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติและสังคมให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

การจะพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองใดก็ตามจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางอยู่บนหลักความสามัคคีของคนในชาติที่ยึดผลประโยชน์ของสังคมและส่วนรวมเป็นสรณะ และประสานการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีเอกภาพ มีจิตใจทุ่มเทเสียสละ ร่วมทุกข์ร่วมสุข ช่วยเหลือเกื้อกูล ยึดมั่นในระบบคุณธรรม และทำอย่างเต็มกำลัง เต็มศักยภาพ หากเป็นเช่นนี้ พลังวิคุณของความสามัคคี ย่อมจะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมีพลังมากขึ้น

ถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยต้องตระหนักและเห็นคุณค่าของความสามัคคี และใช้ความสามัคคีเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ เป็นภาพสังคมอุดมคติที่ต้องการร่วมกัน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ๒๕๔๓. การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมิเดีย.

_____. ๒๕๔๑. คลื่นลูกที่ ๕-ปราชญ์สังคม : สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑. กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซสมิเดีย.

_____. ๒๕๔๒. สังคมพหุเอกานิยม : เอกภาพในความหลากหลาย. กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซสมิเดีย.

_____. ๒๕๕๕. สยามอารยะ แมนนิเฟสโต: แดงการณสยามอารยะ. กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมิเดีย

_____. ๒๕๕๕. ชาวอารยะ: ชาวศิวิไลซ์ที่ไผ่หา. กรุงเทพฯ: บริษัทซัคเซสมิเดีย

_____. , แนวคิดเรื่องอารยสามัคคี : สามัคคีบนฐานความดี, นำเสนออย่างเป็นทางการครั้งแรกในการปาฐกถา ณ ที่ประชุมสมัชชาสยามอารยะ วันอาทิตย์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

_____. , แนวคิดเรื่องอารยสามัคคี: สามัคคีบนฐานความงาม, นำเสนออย่างเป็นทางการครั้งแรกในการปาฐกถา ณ ที่ประชุมสมัชชาสยามอารยะ วันอาทิตย์ที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

_____. , แนวคิดเรื่องอารยสามัคคี : สามัคคีบนฐานความจริง, นำเสนออย่างเป็นทางการครั้งแรกในการปาฐกถา ณ ที่ประชุมสมัชชาสยามอารยะ วันอาทิตย์ที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ความขัดแย้งทางการเมืองต่อนัยเศรษฐกิจไทย [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://dailynews.co.th/Content/Article/194518/index.html>

โครงการพัฒนาความร่วมมือเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม (สสว.), สาธารณรัฐสังคมนิยมนาม [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://www.smeasean.com/country_info.php?id=8&group=2

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, สามัคคี [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-search-all-x.asp>

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, รากศัพท์ของคำว่า สามัคคี [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://www.royin.go.th/th/webboardnew/answer.php?GroupID=&searchKey=&searchFrom=&searchTo=&PageShow=๗&TopView=&QID=10314>

มหาวิทยาลัยธรรมกาย แคลิฟอร์เนีย, การทำงานของคนในประเทศญี่ปุ่น [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://www.youtube.com/watch?v=bfbEsUdEevU>

วิกิพีเดีย, ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด>

วิกิพีเดีย, แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในโทโฮะกุ พ.ศ. ๒๕๕๔ [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://th.wikipedia.org/wiki/แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในโทโฮะกุ_พ.ศ._๒๕๕๔

สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ, วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมของวัฒนธรรมแบบญี่ปุ่นในองค์กรธุรกิจ [ออนไลน์], สืบค้นวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw26.pdf

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, จัดอันดับประเทศไทย: ดัชนีใจบุญที่สุดของปี ๒๐๑๑ [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖. เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/thaiglobal/jan-12.jsp>

ภาษาต่างประเทศ

Cambridge Dictionary, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://oxforddictionaries.com/definition/english/unity?q=unity>

Dong-Young Kim, **Conflict Resolution System in Korea**, KDI School of Public Policy and Management.

Longman Dictionary of Contemporary English, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://www.ldoceonline.com/dictionary/unity>

Oxford Dictionary, **unity** [online], accessed 30 June 2013. Available from <http://oxforddictionaries.com/definition/english/unity?q=unity>

Oxford Advanced Learner's Dictionary, **unity** [online], accessed 1 July 2013. Available from <http://oald8.oxfordlearnersdictionaries.com/dictionary/unity>

Wikipedia, **Public – Private Partnership** [online], accessed 25 June 2013. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Public%E2%80%93private_partnership

World Bank, **World Development Report 2011: Conflict, Security, and Development** [online], accessed 9 May 2013. Available from [http://issat.dcaf.ch/content/download/2584/22328/file/World%20Development%20Report%202011%20Conflict,Security%20and%20Development%20-%20World%20Bank%20\(2011\).pdf](http://issat.dcaf.ch/content/download/2584/22328/file/World%20Development%20Report%202011%20Conflict,Security%20and%20Development%20-%20World%20Bank%20(2011).pdf)